

Ceny ogłoszeń
za wiersz minimum
trojny przed i sloty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
żenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świa-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
żenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 26%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.-

adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. 1a

KRAKÓW

Agencja
P.K.O.

ODDZIAŁY:

KIELCE, Marsz. Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BĘDZIN, Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Królowej
Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja, 5, tel. 97; CZELADŹ, Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7-19-66.

Sensacja na sali sądowej w 4-tym dniu procesu Fleischerowej

Zeznania świadka sędziego Sanowskiego

KRAKÓW, 26. 8. W czwartym dniu procesu Fleischerowej i tow. zeznał jako ostatni oskarżony Lejb Isler stojący pod zarzutem usiłowania wywarcia wpływu na wyrok sądowy. W roku 1935 przed sądem w Tarnowie toczył się proces między Iserem a hrabią na Tarnowską. Isler według aktu o skarżenia miał zwrócić się do Parylewiczowej z prośbą o interwencję. Parylewiczowa rzeczywiście na jeden dzień przed rozprawą przesyłała na ręce sędziego Machalskiego list interwencyjny.

List ten nie odniósł skutku i Isler przegrał sprawę. Nie mniej za tę interwencję Isler pożyczył Parylewiczej 500 zł.

Na rozprawie Isler wypiera się, jakoby miał prosić Parylewiczową o interwencję natomiast przyznaje, że pożyczył jej 500 zł.

Z kolei sąd przystąpił do przesłuchania świadka Mariana Sanowskiego, kierownika Sądu Grodzkiego w Cizzkowicach koło Bochni. Sanowski jeszcze jako asesor sądowy starał się za pośrednictwem Parylewiczowej i Fleischerowej o nominację na sędziego grodzkiego w Tarnowie.

Według aktu oskarżenia Sanowski kiedy zorientował się, że Fleischerowa żąda za interwencję wynagrodzenia, zrzekł się wszelkiej pomocy ze strony Fleischerowej i Parylewiczowej.

Na rozprawie na pytania przewodniczącego Sanowski powtarza mniej więcej twierdzenia aktu oskarżenia, jednakże podkreśla, że nie zawiadomił o staraniach się za pośrednictwem Fleischerowej swoich władz w drodze służbowej, tylko towarzyskiej.

Poza tym miał skarżyć się przed znajomym prokuratorem, że w Polsce nie można uzyskać posady bez protekcji. Te słowa świadka Sanowskiego wyraźnie zaskoczyły obecnych na sali.

Ponieważ w trakcie zeznań sędzięgo Sanowskiego okazało się, że świadek ten wielu rzeczy nie pamięta, prokurator Żeleński wniósł o odczytanie

Prem. Składkowski powraca w sobotę

WARSZAWA, 26. 8. Premier Składkowski wraca w sobotę. Obecnie przebywa w Paryżu, gdzie wczoraj w towarzystwie ambasadora Łukasiewicza złożył wizytę kurtuazyjną premierowi Chautemps.

Powstańcy wkroczyli uroczyście do Santander Prezydent Santanderu z ministrami schronił się we Francji

PARYŻ, 26. 8. Wczoraj o godzinie 18-ej kilka batalionów wojsk powstańczych wkroczyło do Santanderu. Na murach miasta powiewały chorągwie białe o barwach narodowej Hiszpanii. Oddziały powstańcze przedelfowały ulicami miasta, wśród wybuchu entuzjazmu ludności.

Kościół, w którym czerwoni urządzili więzienie dla kobiet, otworzono natychmiast po wkroczeniu powstańców. Przez cały wieczór i większą część nocy odbywały się w kościele na

jego zeznań.

Następnie pytania zadawał obrońca Woźnichowski. Świadek odpowiada, że odmówił pieniędzy na interwencję. Wówczas Fleischerowa tłumaczyła świadkowi, że to nie jest przestępstwo

bo tak się praktykuje.

Następnie zeznawali prokurator Kozubek, rejent Kuźniarski i jego żona oraz świadek Winter.

Po tych zeznaniach sąd przerwał rozprawę do piątku.

Urzednicy występują z organizacji gdyż nie są w stanie opłacać składek

GDYNIA, 26. 8. Odbyło się tu wielkie zebranie o charakterze wicowym zwołane przez komisję, wypełnioną przez wszystkie organizacje urzędniczych państwowych i samorządowych.

Zebrało się ponad 2000 urzędników aby radzić nad ciężkim swoim położeniem materialnym.

Uchwalona rezolucja zapowiada, że z dniem 1 września wszyscy urzędnicy przestają płacić składki na cele i orga-

nizacje społeczne, do których powstępowali.

Nie będą więc opłacać składek na L. O. P. P., na Ligę Morską i Kolonialną, na „Strzelec” i inne cele społeczne z wyjątkiem F. O. N.

Nie będą również płacić na pomoc zimową, gdyż aczkolwiek uznają cele społeczne za godne poparcia, to jednak nie mogą na nie płacić.

W Panu E. Grossowi wraz z rodziną z powodu śmierci ich żony i matki

ś. p.

A. GROSSOWEJ

głębokie współczucie wyrażają

Józef Szarf i Syn

Min. Sandler złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza

WARSZAWA, 26. 8. Szwedzki minister spraw zagranicznych Sandler w drugim dniu swego pobytu w Polsce w godzinach przedpołudniowych złożył wizytę ministrowi spraw zagranicznych J. Beckowi, a następnie w prezydium rady ministrów wicepremierowi Kwiatkowskiemu.

O godz. 12.45 minister Sandler złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, w obecności przedstawicieli władz wojskowych, członków poselstwa szwedzkiego, dziennikarzy szwedzkich, przedstawicieli izby handlowej polsko-szwedzkiej z prezesem p.

van Arbinem oraz towarzyszami polsko-szwedzk. z prezesem min. Bertolinem.

W chwili przybycia ministra Sandlera orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy szwedzki, a kompania honorowa wojska sprezentowała broń.

Po przejściu przed frontem kompanii honorowej min. Sandler złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

Po wysłuchaniu hymnu narodowego p. min. Sandler wpisał się do księgi.

O godz. 13.30 pan minister przemysłu i handlu Roman podejmował min. Sandlera i towarzyszące mu osoby śniadaniem.

Okradli szofera z Będzina spłającego na świeżym powietrzu

KATOWICE, 26. 8. Z restauracji Długajczyka przy ul. Jagiellońskiej w Katowicach wyszedł w stanie podchmielonym szofer Władysław Delaniewicz z Będzina i udał się na plażę Miarki, gdzie zasnął na ławce.

Nieznany dotychczas sprawca korzystając ze sposobności, skradł mu z kieszeni książkę wojskową, wystawioną przez PKU. w Sosnowcu, dowód rejestracyjny motocykla, kartę kontrolną, zegarek portfel, portmonetkę zawierającą 18 zł. oraz inne drobniaki.

Napad lotników japońskich na ambasadora angielskiego

LONDYN, 26. 8. Z Szanghaju donoszą, że ambasador brytyjski w Nankinie, sir Hughes Knatchbull Hugessen został dziś ranny od kuli karabinu maszynowego, ostrzeliwującego samochód, w którym ambasador jechał z Nankinu do Szanghaju.

Ciężko rannego ambasadora przewieziono do szpitala. Stan jego zdrowia jest poważny.

Reuter donosi, że postrzelnie ambasadora brytyjskiego nie było przypadkowe. Auto jego było atakowane przez samolot japoński, który zasypał je gradem kul karabinu maszynowego. Ambasador został trafiony kilkoma kulami.

Posiłki japońskie, które wylądowały i przeprawiły się przez Yang-Tse toczą gwałtowną walkę z wojskami chińskimi, które wypierają ze stanowisk, umacniając zarazem własne stanowiska. Wojska japońskie wypierają Chińczyków, cofających się z Czapai w kierunku Nansiang.

Groźny bandyta i oszust pracował jako inżynier na Śląsku

KATOWICE, 26. 8. W Wielkich Hajdukach dokonano sensacyjnego aresztowania. W ręce policji śląskiej wpadł genialny oszust i bandyta 32-letni Czesław Staruszolski, rodem z Gródka Jagiellońskiego. Staruszolski ścisłą listą był gończymy ze Stryja jako kryminalista, za karę sześciolateńską więzienia.

Największym jego wyczynem jest napad rabunkowy na ambulans pocztowy koło Tarnowa w ubiegłym roku. — Łupem bandyty padła kwota blisko pół miliona złotych.

Jak się okazało, Staruszolski w genialny sposób sfalszował cały szereg dokumentów osobistych na nazwisko inżyniera konstruktora Zbigniewa Bielskiego.

Występując pod tym nazwiskiem, uwolniony od zmory pościgu policyjnego, pracował Staruszolski na Śląsku przez pewien czas, zajmując się sprzedażą radioaparatów.

Następnie otrzymał posadę inżyniera konstruktora w hucie „Zgoda”.

Aresztowanie Staruszolskiego wywołało wielkie wrażenie przede wszystkim we „Wspólnocie Interesów”, a szczególnie wśród jego dotychczasowych współpracowników w hucie „Zgoda”, gdzie Staruszolski pracował jako inżynier Bielski, nie wzbudzając żadnych podejrzeń.

„Waleczni rycerze” chcieli się przedostać do Hiszpanii

KATOWICE, 26. 8. W śpode wieczorem polscy strażnicy graniczni zauważyli na zielonej granicy pod Łagiewnikami dwóch mężczyzn, usiłujących przekroczyć się do Niemiec.

Obu przyrzeczono i odstawiono ich do najbliższej strażnicy, gdzie stwierdzono, że są to: Chaim Borenstein i Bernard Buner z woj. kieleckiego, którzy zamierzali dostać się do Hiszpanii gdzie chcieli waleczyć po stronie komunistów hiszpańskich.

Borenstein i jego towarzysze posiadali większą gotówkę, którą im odebrano.

Zajścia w woj. Krakowskim i Lwowskim

Co mówi o nich komunikat oficjalny

Wydano poniższy komunikat oficjalny:

Władze bezpieczeństwa — już w pierwszych dniach sierpnia zostały poinformowane, iż na podstawie instrukcji pochodzącej z zewnątrz — pewna grupa członków władz SL postanowiła proklamować w czasie obchodów zwycięstwa polskiego z roku 1920, t. j. w dn. 15 bm. strajk polityczny chłopski mający na celu wstrzymanie wszelkiej działalności gospodarczej między wsią i miastem na okres 10 dni.

Władze polityczne, konstatając na stopniu, że ten zamiar przynosiłby w pierwszej linii szkody ludności rolniczej nie ma widoków realizacji na terenie 14 województw, poleciły obserwować z całą czujnością bieg wydarzeń w dwóch woj. Małopolski (lwowski i krakowski), oraz przygotowały pewne zapasy aprowizacyjne na wypadek, gdyby lokalnie miały powstać jakiegokolwiek trudności w tym względzie.

Istotnie okazało się, że poza sporadycznymi wypadkami, nie mającymi żadnego, nawet demonstracyjnego znaczenia, akcja strajkowa nabrała poważniejszego nasilenia w zachodniej części woj. lwowskiego, w paru powiatach woj. krakowskiego oraz lokalnie w 2-ech powiatach woj. tarnopolskiego.

Już od pierwszego dnia tej akcji tj. od dn. 16 bm. w szeregu miejscowości przywódcy, pochodzący ze Stronnictwa Ludowego, podnieśli ludność wiejską do tego stopnia, iż demonstracja poczęła się przeradzać w sabotaż i akty gwałtu. Gwałtem nie dopuszczono spokojnej ludności do miast; gwałtem niszczone produkty pochodzą

nia wiejskiego, kierowane do miast. Gwałtem próbowano wstrzymać ruch na szosach.

Bojówki Stronnictwa Ludowego, podsycane przez element wyraźnie przestępczy, nsiłowały nawet w tych miejscowościach (Dynów, pow. brzozowski, Jarosław, Bochnia, Limanowa) przeciwdziałając siłą zarządzeniom

i wystąpieniom władz bezpieczeństwa.

Polecono z całą stanowczością wystąpić przeciw organizowanej akcji terroru i gwałtów. Spokój został wszędzie przywrócony. Sprawy zajść sądzonych będą z całą surowością prawa, a wszelkie próby podburzania ludności, gdziekolwiek miałyby się powtórzyć zostaną stłumione i ukarane.

Aresztowania wśród ludowców

Niedozwolona agitacja. — Stoją mleczarnie

Przemysł, 26.8 (ag.) Aresztowano w Przemyslu, na polecenie władz sądowych prezesa zarządu powiatowego Str. Ludowego Michała Głowacza i członka zarządu Stanisława Gradowskiego.

Przeworsk. — Wśród aresztowanych ludowców w ub. tygodniu znajduje się wiceprezes Str. Ludowego z Przeworska Franciszek Słysz, ten sam, który w ub. roku przemawiał podczas uroczystości wosieleckich do Marszałka Śmigłego — Rydza. Aresztowany został jeden z czelnych przewódców młodzieży Władysław Kojder.

Tarnobrzeg. Policja aresztowała przez prezesa zarz. pow. Str. Ludowego, jeszcze 3 członków Str. Ludowego.

Tarnów, 28.8. (ag.) W powiecie dąbrowskim policja państwowa aresztowała dwóch studentów Józefa Migulę i Mieczysława Kabata, za prowadzenie niedozwolonej agitacji.

Kielec. — Za prowadzenie agitacji wśród chłopów pow. kieleckiego został aresztowany student Mazur.

Lwów. — Policja państwowa we Lwo

wie aresztowała mgr. Bronisława Załęskiego.

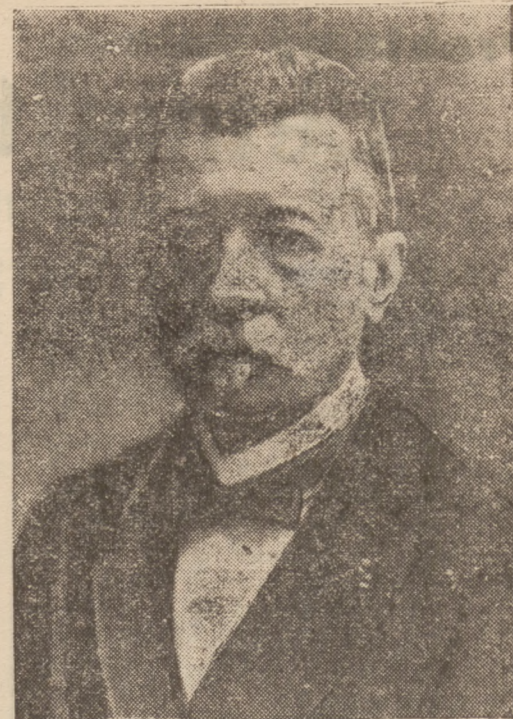
Puławy, 26.8. (ag.) Wskutek nie dostarczenia mleka do mleczarni w pow. puławskim, zaprzestano pracę mleczarnie we wsiach: Kłoda, Piotrowice, Należów, Góry Chrzątków i Karczewska.

Fala pożarów

NAD WOJ. KIELECKIM.

W ostatnich dniach wybuchło kilka pożarów na wsi. We wsi Czarnów, gmina Niewachłów spaliła się stodoła sołtyśa Rębosza i Jana Dury, w tej samej gminie, we wsi Szczokowskie Górki, spłonęły wszystkie zabudowania gospodarskie i zbiory B. Horby.

We wsi Lubachowy w pow. włoszczyńskim od pioruna spłonęły zabudowania gospodarskie Ramsa i stodoła Grzywno wicza, również we wsi Wola od pioruna spłonęła jedna stodoła, w pow. kozienickim spłonęły w osadzie Głowaczów zabudowania Ordyckiego, we wsi Brzeście spłonęło kilka budynków, w kolonii Siedlice — stodoła.

Jak pisaliśmy zmarł we Lwowie śp. prof. dr. Edward Porębowicz, emerytowany profesor Uniwersytetu Jana Kazimierza, znakomity romanista tłumacz i poeta.

Ś. p. prof. Porębowicz był czynnym członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, Towarzystwa Naukowego Warszawskiego i Lwowskiego, współpracownikiem wielu innych towarzystw naukowych, doktorem honorowym Uniwersytetu Poznańskiego, profesorem honorowym Uniwersytetu Jana Kazimierza. W r. 1932 obchodził jubileusz 50-lecia pracy literackiej i naukowej. Zmarły odznaczony był komandorią orderu „Odrodzenia Polski” i komandorią orderu „Corona d'Italia”.

Zdjęcie nasze przedstawia śp. prof. dr. Edwarda Porębowicza, który jak to już zazaczyliśmy, był związany z Sosnowcem, gdzie ma rodzinę.

Kim jest Koc i komu stoi na drodze

Prasa zagraniczna o sytuacji politycznej w Polsce

Stosunki polsko-niemieckie -- W obozie piłsudczyków

Z szeregu głosów pism francuskich na temat obecnego stanu stosunków polsko-niemieckich notujemy niżej w dłuższym wyjątku zamieszczoną na łamach paryskiego dziennika L'Époque wypowiedź publicysty francuskiego Jamesa Donnadiu.

„Stosunki polsko-niemieckie — pisze Donnadiu — przechodzą nowy okres oziębienia. Prasa hitlerowska od kilku dni ciska pioruny na rząd w Warszawie, który ma się z niezbyt należytymi względami odnosić się do mniejszości niemieckiej..

Układ z 1934 r. powinien był, jeśli wierzyć niektórym, zmienić oblicze świata. Niemcy nareszcie pogodzili się z Polską, swoim odwiecznym wrogiem. Hitler i Piłsudski zrobili realne dzieło. „Mein Kampf“, który zapowiada zdobycie części Rosji i krajów, graniczących z nią, został zapomniany. Chór ten był tak dobrze zestrojony, że u nas myślano chwilami, że znajdujemy się wobec zupełnego odwrócenia stosunków.

Od tego czasu minęły trzy obfitujące w zatargi dyplomatyczne lata. Warszawa mogła być stwierdzić, że Niemcy w żadnym razie nie zrzekły się swego „Drang nach Osten“.

Historia podaje kilka nieszczęśliwych przykładów zbliżenia między Niemcami a Polską. W 1790

roku sojusz polsko-pruski poprzedził na krótko drugi i trzeci rozbiór Polski. W końcu ostatniego stulecia niektórzy Polacy w Niemczech prowadzili politykę dworską, co nie przeszkodziło germanizacji Poznańskiego i Pomorza..

To też dlatego marszałek Rydz-Śmigły uważał za konieczne w ubiegłym roku swoją podróżą do Francji pokazać, że Polska pozostaje wierna swoim sojuszom.

Checielibyśmy spodziewać się, że żaden nowy wyczyn nie zamąci naszych stosunków. Niechaj przypomną sobie tak dobrze w Warszawie jak i w Paryżu, że także oba kraje potrzebują na wzajem tego sojuszu, który zawarto nawet jutrz po wojnie dla stawienia czoła niebezpieczeństwu niemieckiemu“.

* * *

W związku z ostatnim zjazdem legionistów w Krakowie przepowiedział „Der Danziger Morgen“ (nr. 182) wszechstronną i wyczerpującą analizę aktualnej sytuacji wewnętrzno-politycznej w Polsce

W chwili obecnej — pisze D. D. V. — aspekt tej sytuacji jest interesujący przede wszystkim ze względu na niesłuchane zamieszanie, jakie panuje wśród tych sił, które wywierają decydujący wpływ na stosunki wewnętrzne w kraju. Cokolwiek jednak by było, w

świecie niżej omówionego stanu rzeczy bomba, przeznaczona dla plk. Koca — obojętnie, skąd by ona pochodziła — stanowi nie innego, jak tylko zapowiedź pełnego rozkładu obozu piłsudczyków.

Kim jest Koc, czego chce i komu stoi na drodze? — pyta dalej pismo. Koc — brzmi odpowiedź — jako jednostka nie jest żadną wielkością. Jest on, może nawet zupełnie przypadkowo, tym, któremu dano pewne zlecenie do wykonania. Zadanie, jakie ma on spełnić, wpływa jednak niesłychanie irytująco na wszystkich, którzy są zdania, że w żaden sposób nie można i nie powinno się przekraczać tej granicy, jaka między obozem piłsudczyków a obozem narodowo-demokratycznym została przeciętną jeszcze za życia Piłsudskiego.

Najlepsi współpracownicy Piłsudskiego, między nimi również i legionści, ustosunkowują się negatywnie do wszelkich prób porozumienia z prawicą. Są bowiem zdania, że usiłowania Rydza-Śmigłego i Koca, zmierzające do przywołania narodowej demokracji, a szczególnie młodzieży, do dzieła podjęcia wszystkich aktywnych elementów, stanowią zdradę spuścizny ideowej po Piłsudskim. Jak mówią w Warszawie, Rydz-Śmigły jest przeko-

nany, że działać będzie w duchu Piłsudskiego, opuszczając dzisiaj, jeśli tego zajdzie potrzeba, tych wszystkich, którzy szli z nim razem a którzy nie mogą się dostosować do nowego kursu.

Rydz-Śmigły będzie mógł wtedy powoływać się na przykład Piłsudskiego, który na właściwej stacji wysiadł z pociągu prowadzonego przez P. P. S.

Jest rzeczą powszechnie znaną — ciągnie dalej D. D. V. — także fakt istnienia pewnych różnic nawet w samym gabinecie. Powstawanie nowych konstelacji i rozgrywka wewnętrzna, aczkolwiek bez podstaw ideowych, dokonywane się nie na oczach społeczeństwa, lecz na terenie pewnych dziedzin życia publicznego.

Lud, znoszący bez szemrania i oporu swój los, nie bierze za to zupełnie udziału w tych wajemnych kontrowersjach, dokonywujących się na szczytach życia politycznego kraju.

Mimo to jednak, chociaż rząd nie posiada zaufania społeczeństwa, chociaż nie istnieje jeden zwarty ruch narodowy czy wielka idea polityczna, chociaż nawet nie ma ugrupowań, które by rządowi udzieliły poparcia, nie zanoszą się wcale na to, by w Polsce można by było mówić o niebezpieczeństwie rewolucji.

